

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Медицина и друштво		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Ђирић		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: С – I 1	
Циљ предмета:		
Разумевање значаја и улоге медицине у здравственом систему, усвајање основних етичких и социолошких знања о медицини и рада у медицини, оспособљавање будућих лекара-стоматолога за сагледавање, превенцију, лечење болести и унапређивање здравља пацијента као комплексног биопсихо-социјалног бића.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Професионална знања и вештине будућих лекара-стоматолога у примени развојних трендова стоматологије, ефикасно и одговорно обављање професионалне улоге у здравственом систему, професионална мудрост у комуникацији с пацијентима, колегама, глобалном јавношћу.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 30	Практична настава: 0	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
МЕДИЦИНСКА ЕТИКА		
1.	Медицина. - Медицина, стоматологија (дефиниција, поделе). Теоријске основе савремене медицине, задаци и развој специјалности. Народна медицина, хербална медицина, траварство. Лекарше. Надрилекарство. Антимедицина.	2
2.	Здравље и болест. – Здравље, дефиниција здравља, еугеника. Дијагноза здравља, здравствена и витална статистика. Болест. Онтолошки појам болести. Теорија болести. Етика. - Етика као филозофска дисциплина. Дефиниција појма морала. Теоријска етика. Етика у пракси. Појам етичких кодекса. Суд части. Ревизија етичких кодекса. Морално понашање.	2
3.	Историјат медицинске етике. - Хипократов значај у медицини. Хипократова заклетва и њен значај. Историјски развој медицинских заклетви и кодекса. Женевска ревизија Хипократове заклетве. Медицинска етика у пракси. - Специфичности медицинске етике. Деонтологија. Медицинска тајна. Подељена тајна. Јатрогенија. Еутаназија. Кривична одговорност и лекарска тајна. Етички аспект медицинских истраживања. Хелсиншка декларација. Етичке дилеме савремене медицине.	2
4.	Медицинско право. - Основни проблеми и аспекти медицинског права. Међународни уговори. Јавно здравство. Осигураници. Клинички аспект медицине. - Клиничка медицина. Историја болести. Клиничко мишљење и просуђивање.	2
5.	Историја медицине и савремена медицина. - Медицина старих народа. Грчка медицина. Римска медицина. Салермо. Византијска медицина. Арапска медицина. Западноевропска манастирска медицина. Медицина ренесансе Медицина новог века. Савремена медицина.	2
МЕДИЦИНСКА СОЦИОЛОГИЈА		
6.	Концептуални оквир. Карактеристике и поље истраживања. Место и улога медицинске социологије у јавном здравству. Историјат. Теоријске оријентације и истраживачке технике у медицинској социологији. Медицина као предмет социологије. Однос друштвене заједнице према здрављу, болести и здравственој служби.	2
7.	Нормално ВС патолошко. - Медицински и социолошки концепти нормалности. Семантика и симболика појма нормално; социолошко, медицинско, антрополошко, социјалнопсихолошко и правно схватање; физиолошко схватање, биолошка квантификација. Социолошки концепт нормалности и нормализације,	2

	теорија етикетирања, абнормална подела рада.	
8.	Здравље. - Здравље као примарна вредност човека. Феноменолошка вишедимензионалност здравља и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања здравља. Разлика између биомедицинског и социолошког приступа здрављу. Савремени социолошки концепти и модели здравља. Социолошки индикатори, елементи и фактори здравља. Промоција здравља.	2
9.	Болест. - Болест као иманентна појава људског живота. Феноменолошка вишедимензионалност болести и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања болести. Социолошки модели и концепти болести. Социјална конструкција болести. Социјални фактори болести и социјалне болести. Болест, појединац, друштво.	2
10.	Душевне болести и/или душевни поремећаји. - Проблем дефиниције. Основни модели душевних поремећаја: медицински модел, психоаналитички модел, социодинамски модел, бихејвиористички модел, социолошки модел.	2
11.	Стрес и социјална подршка. - Стрес и болест. Физиолошки процеси и стрес. Социјални фактори и стрес: стресне ситуације, прилагођавање стресу, биосоцијални одјек, теорија о стресогеним животним догађајима. Појам и облици и методе мерања социјалне подршке. Пострауматски стресни поремећај.	2
12.	Здравствено понашање. - Општа теорија о понашању и основни облици здравственог понашања. Теорије о здравственом понашању: модел здравственог уверења, теорија понашања при тражењу помоћи, модел фаза у болесничком понашању. Концепт болесничке каријере. Ситуацијско-адаптацијски модел болесничког понашања. Модел коришћења медицинске заштите	2
13.	Улоге и односи између пацијената и здравствених радника. - Разлике у улогама. Врсте и нивои односа. Модели интеракције. Историјат. Друштвене промене и промене у улогама и односима између здравствених радника и пацијената. Структурално-функционална анализа. Примена системске теорије. Пацијент - лекар, медицинска сестра.	2
14.	Друштвене неједнакости у здрављу и здравственој заштити. - Појмовна разграничења: друштвена диференцијација, друштвена стратификација, друштвене разлике и неједнакости. Здравствене неједнакости. Здравствене неједнакости и принципи праведности у здрављу. Појавни облици здравствених неједнакости.	2
15.	Медицинске професије. - Појам професије. Карактеристике лекарске (стоматолошке) професије: научна основа, образовање и социјализација лекара, професионална аутономија, ауторитет лекара и механизми контроле. Професионална култура лекара.	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

1.	Медицинска етика и деонтологија	
2.	Морални кодекси, декларације и заклетве у медицини	
3.	Зачетак и историјат српске медицине	
4.	Моралне обавезе здравствених радника према болесницима	
5.	Етички проблеми у појединим медицинским дисциплинама	
6.	Медицинска етика у различитим друштвеним ситуацијама	
7.	Правно-етички проблеми у медицинској пракси	
8.	Појмовни оквир медицинске социологије	
9.	Научни концепти болести и здравља	
10.	Стрес и социјална подршка	
11.	Улоге и односи између лекара и пацијента	
12.	Медицинске професије	
13.	Социјална патологија данас	
14.	Нова подручја ангажовања медицине	
15.	Медицина у савременом друштву	

Препоручена литература:

1. Б. Лазаревић-Јовановић. Увод у медицину са медицинском етиком и историјом медицине, Ниш 2000.

2. J. Марић. Медицинска етика, Београд 1996.
3. М. Антић. Медицинска социологија, Шид 1998.
4. Г. Церјан-Летица и сар. Медицинска социологија, Загреб 2003.

Методe извођења наставе:

- Интерактивна настава
- Семинарски радови
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Нема услова

Оцена знања: (максимални број поена 100)**Предиспитне обавезе**

- Похађање наставе: 0-10 поена
- Активност на часу: 0-15 поена
- Семинарски радови: 0-25 поена

Завршни испит

- Писмени испит: 0-50 поена